

Dan it-test hu mahsub purament bhala ghodda ta' dokumentazzjoni u m'ghandu l-ebda effett legali. L-istituzzjonijiet tal-Unjoni m'ghandhom l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu. Il-verżjonijiet awtentiċi tal-atti rilevanti, inklużi l-preamboli tagħhom, huma daww ippubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u disponibbli f'EUR-Lex. Daww it-testi uffiċjali huma aċċessibbli direttament permezz tal-links inkorporati f'dan id-dokument

► **B**► **C1 ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL**

tad-29 ta' Mejju 1990

dwar il-htigijiet minimi ta' sahha u sigurtà ghax-xogħol b'tagħmir li għandu *display screen* (il-hames Direttiva individwali fi hdan it-tifsira ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE) ◀

(90/270/KEE)

(ĠU L 156, 21.6.1990, p. 14)

Emendata minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Pagna	Data
► M1	Direttiva 2007/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Ġunju 2007	L 165	21	27.6.2007
► M2	Regolament (UE) 2019/1243 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019	L 198	241	25.7.2019

Kkoreġuta minn:

- **C1** Emendi, Ġ.U. L 109, 24.4.2019, p. 29 (90/270/KEE)

▼B

▼C1

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL

tad-29 ta' Mejju 1990

dwar il-htigijiet minimi ta' sahha u sigurtà għax-xogħol b'tagħmir li għandu *display screen* (il-hames Direttiva individwali fi hdan it-tifsira ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE)

▼B

(90/270/KEE)

IT-TAQSIMA I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

L-Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva, li hija l-hames Direttiva individwali fit-tifsira ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE, issemmi htigijiet minimi għas-saħħa u s-sigurtà għal xogħol b'tagħmir li għandu *display screen* kif definit fl-Artikolu 2.

2. Id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 89/391/KEE huma applikabbli kollha kemm huma għall-qasam kollu msemmi fil-paragrafu 1, minghajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet aktar stringenti u/jew speċifiċi li jinsabu fid-Direttiva preżenti.

3. Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal:

- (a) kabini tax-xufiera jew kabini tal-kontroll għal vetturi jew makkinarju;
- (b) sistemi tal-kompjuter abbord mezz tat-trasport;
- (c) sistemi tal-kompjuter mahsubin prinċipalment għall-użu pubbliku;
- (d) sistemi '*portable*' użati għal perijodu ta' żmien twil fuq *workstation*;
- (e) kalkulatori, *cash registers*, u kull apparat li jkollu *display* ta' l-informazzjoni jew tal-kejl żgħira meħtieġa għall-użu dirett ta' l-apparat;
- (f) magni tal-kitba ta' disinn tradizzjonali, magħrufin bħala "*typewriter with window*".

L-Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, it-termini li ġejjin għandhom ikollhom it-tifsir li ġej:

- (a) tagħmir tad – *display screen*: *display screen* alfanumeriku jew grafiku, ikun xi jkun il-proċess ta' *display* impjegat;
- (b) *workstation*: numru ta' komponenti li jinkludu tagħmir tad – *display screen*, li jista' jkollu wkoll *keyboard* jew apparat biex iddahhal l-informazzjoni u/jew *software* li jiddetermina l-*interface* bejn l-operatur u l-makkinarju, aċċessorji fakoltattivi, tagħmir perferali li jinkludi *drive* tad-*diskette*, telefon, modem, stampatriċi, ghodda li żżomm id-dokumenti, siġġu tax-xogħol u bank jew wiċċ tax-xogħol, u l-ambjent immedjat tal-post tax-xogħol;

▼B

- (ċ) haddiem: kull haddiem kif definit fl-Artikolu 3(a) tad-Direttiva 89/391/KEE li juża regolarment tagħmir li għandu *display screen* bħala parti importanti tax-xogħol normali tiegħu.

IT-TAQSIMA II

OBBLIGI TA' MIN IHADDEM*L-Artikolu 3***Analizi tal-workstations**

1. Min ihaddem għandu l-obbligu li jagħmel analizi tal-*workstations* sabiex jivvaluta l-kondizzjonijiet ta' saħħa u sigurtà li dawn ihallu fuq il-haddiema tiegħu, partikolarment fejn jidhlu riskji possibbli tal-vista, problemi fiżiċi u problemi ta' stress mentali.

2. Min ihaddem għandu jiehu l-miżuri xierqa sabiex jirrimedja r-riskji misjuba, fuq il-bażi tal-valutazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, waqt li jikkonsidra l-effetti addizzjonali u/jew magħqudin tar-riskji misjuba.

*L-Artikolu 4***Workstations imdahhla fis-servizz għall-ewwel darba**

Min ihaddem għandu jiehu l-passi xierqa sabiex jiżgura li *workstations* imdahhla fis-servizz għall-ewwel darba wara l-31 ta' Diċembru 1992 ikunu konformi mal-htigijiet minimi msemmija fl-Anness.

*L-Artikolu 5***Workstations diġà funzjonanti**

Min ihaddem għandu jiehu l-passi xierqa sabiex jiżgura li *workstations* li diġà qed jintużaw qabel jew fil-31 ta' Diċembru 1992 jiġu adattati sabiex ikunu konformi mal-htigijiet minimi imsemmija fl-Anness mhux aktar tard minn erba' snin wara dik id-data.

*L-Artikolu 6***Informazzjoni u tahrig għall-haddiema**

1. Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 10 tad-Direttiva 89/391/KEE, il-haddiema għandhom jirċievu informazzjoni dwar l-aspetti kollha tas-saħħa u s-sigurtà relatati mal-*workstation* tagħhom, partikolarment informazzjoni dwar dawk il-miżuri applikabbli għal *workstations* kif implimentati taht l-Artikoli 3, 7 u 9.

Fil-każi kollha, il-haddiema jew ir-rappreżentanti tagħhom għandhom jiġu infornati dwar kull miżura għas-saħħa u s-sigurtà meħuda konformi ma' din id-Direttiva.

2. Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 12 tad-Direttiva 89/391/KEE, kull haddiem għandu jirċievi wkoll tahrig fl-użu tal-*workstation* qabel ma jibda dan it-tip ta' xogħol u kull meta l-organizzazzjoni tal-*workstation* tkun sostanzjalment mibdula.

▼ **B***L-Artikolu 7***Rutina tax-xogħol ta' kuljum**

Min iħaddem għandu jipppjana l-attivitajiet tal-ħaddiema b'mod li xogħol ta' kuljum fuq *display screen* ikun interrott perġodikament b'ħinijiet ta' mistrieħ jew bi bdil fl-attività li jnaqqsu l-massa ta' xogħol fuq id-*display screen*.

*L-Artikolu 8***Konsultazzjoni mal-ħaddiema u l-parteċipazzjoni tagħhom**

Għandu jkun hemm konsultazzjoni mal-ħaddiema u/jew mar-rappreżentanti tagħhom u l-parteċipazzjoni tagħhom skond l-Artikolu 11 tad-Direttiva 89/391/KEE dwar il-kwistjonijiet koperti minn din id-Direttiva, inkluż l-Anness tagħha.

*L-Artikolu 9***Protezzjoni ta' l-ghajnejn u tal-vista tal-ħaddiema**

1. Il-ħaddiema huma intitolati għal test ta' l-ghajnejn u tal-vista xieraq magħmul minn persuna bil-kapaċitajiet neċessarji:

— qabel jibdwex xogħol ta' *display screen*,

— f'intervalli regolari minn hemm 'il quddiem, u

— jekk jiltaqgħu ma' diffikultajiet ta' l-ghajnejn li jistgħu ikunu minhabba xogħol ta' *display screen*.

2. Il-ħaddiema huma intitolati għal eżami oftalmologiku jekk ir-riżultati tat-test imsemmi fil-paragrafu 1 juri li dan hu neċessarju.

3. Jekk ir-riżultati tat-test imsemmi fil-paragrafu 1 jew ta' l-eżami msemmija fil-paragrafu 2 juru li hu neċessarju u jekk strumenti korrettivi normali ma jistgħux jintużaw, il-ħaddiema għandhom jiġu pprovduti bi strumenti korrettivi speċjali xierqa għax-xogħol ikkonċernat.

4. Miżuri meħuda skond dan l-Artikolu ma jistgħu fl-ebda ċirkostanza jinvolvu l-ħaddiema fi spejjeż finanzjarji addizzjonali.

5. Il-protezzjoni ta' ghajnejn u tal-vista tal-ħaddiema tista' tkun ipprovduta bhala parti minn sistema tas-saħħa nazzjonali.

IT-TAQSIMA III

DISPOŻIZZJONIJIET VARJI▼ **M2***Artikolu 10***Emendi għall-Anness**

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 10a sabiex tagħmel emendi strettament tekniċi għall-Anness, sabiex jittiehed kont tal-progress tekniku, l-iżviluppi fir-regolamenti jew fl-ispeċifikazzjonijiet internazzjonali u l-għarfien fil-qasam tat-tagħmir li għandu *display screen*.

Fejn, f'każijiet debitament ġustifikati u eċċezzjonali li jinvolvu riskji imminenti, diretti u serji għas-saħħa u s-sikurezza fiżiċi tal-ħaddiema u ta' persuni oħra, raġunijiet imperattivi ta' urġenza jeħtieġu azzjoni

▼ M2

f'perijodu qasir hafna ta' zmien, il-proċedura prevista fl-Artikolu 10b għandha tapplika għall-atti delegati adottati skont dan l-Artikolu.

*Artikolu 10a***Eżerċizzju tad-delega**

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta l-atti delegati msemmija fl-Artikolu 10 għal perijodu ta' hames snin mis-26 ta' Lulju 2019. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħa sa mhux aktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perijodu ta' hames snin. Id-delega tas-setgħat għandha tiġi estiża b'mod taċitu għal perijodi tal-istess tul, sakemm il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ma joġġezzjonax għal tali estensjoni mhux aktar tard minn tliet xhur qabel tmiem kull perijodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 10 tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Hija ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat diġà fis-seħh.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nominati minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet⁽¹⁾.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 10 għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tkun giet espressa l-ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill f'perijodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

*Artikolu 10b***Proċedura ta' urġenza**

1. L-atti delegati adottati skont dan l-Artikolu għandhom jidhlu fis-seħh mingħajr dewmien u għandhom japplikaw sakemm ma tkun giet espressa l-ebda oġġezzjoni f'konformità mal-paragrafu 2. In-notifika ta' att delegat lill-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandha tagħti r-raġunijiet li għalihom tkun intużat il-proċedura ta' urġenza.

2. Il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill jista' joġġezzjona għal att delegat f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 10a(6). F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha thassar l-att immedjatament

⁽¹⁾ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

▼ **M2**

wara n-notifika tad-deċiżjoni ta' oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

▼ **B***L-Artikolu 11***Dispożizzjonijiet finali**

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sal-31 ta' Diċembru 1992.

Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni d'dan minnufih.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw, jew li diġà adottaw, fil-qasam li jaqa' taht din id-Direttiva.

▼ **M1**

▼ **B***L-Artikolu 12*

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

L-ANNESS

HTIĠĠIJET MINIMI

(L-Artikoli 4 u 5)

Rimarka Preliminari

L-obbligi msemija f'dan l-Anness għandhom japplikaw sabiex jintlahqu l-ghanijiet ta' din id-Direttiva u sakemm, l-ewwelnett, il-komponenti kkonċernati huma preżenti fuq il-*workstation*, u t-tininett, sakemm il-htiġijiet jew karatteristiċi inerenti fill-biċċa xogħol ma jipprekluduhx.

1. TAGHMIR

(a) Kumment Ġenerali

L-użu nnifsu tat-tagħmir m'għandux ikun sors ta' riskju għall-haddiema.

(b) Display screen

Il-karattri fuq l-iskrin għandhom ikunu definiti tajjeb u ffurmati b'mod ċar, ta' daqs adegwat u bi spazji adegwati bejn il-karattri u l-linji.

L-immaġni fuq l-iskrin għandha tkun stabbli, minghajr ċaqliq jew forom oħra ta' instabbiltà.

Il-luminożità u/jew il-kuntrast bejn il-karattri u l-isfond għandha tkun wahda li tista' tiġi aġġustata b'mod faċli għall-kondizzjonijiet ambjentali.

L-iskrin għandu jkun jiċċaqlaq 'il fuq u 'l isfel u minn naħa għal oħra b'mod faċli u liberu sabiex jissodisfa l-bżonnijiet tal-haddiem.

Għandu jkun possibbli li tintuża bażi separata għall-iskrin jew mejda aġġustabbli.

L-iskrin għandu jkun liberu minn diġa riflessiva u riflessjonijiet li jistgħu jikkawżaw skumdità għall-utent.

(c) Keyboard

Il-*keyboard* għandha tkun tiċċaqlaq 'il fuq u 'l isfel u separata mill-iskrin sabiex thalli lill-haddiem isib pożizzjoni komda biex jahdem u jevita l-ghajja fid-dirghajn u fl-idejn.

L-ispażju quddiem il-*keyboard* għandu jkun biżżejjed sabiex ikun ta' appoġġ għall-idejn u d-dirghajn ta' l-operatur.

Il-*keyboard* għandu jkollha wiċċ matt sabiex jiġi evitat dawl riflessiv.

L-arranġament tal-*keyboard* u l-karatteristiċi tal-*keys* għandhom jiffaċilitaw l-użu tal-*keyboard*.

Is-simboli fuq il-*keys* għandhom jikkuntrastaw adegwament u jkun legġibbli mill-pożizzjoni tax-xogħol.

(d) Il-bank jew il-wiċċ tal-post tax-xogħol

Il-bank jew il-wiċċ tax-xogħol għandu jkollu wiċċ kbir biżżejjed u li ma tantx jirrifletti u li jhalli arranġament flessibbli ta' l-iskrin, il-*keyboard*, id-dokumenti u l-apparat relatat.

L-ghodda li zzomm id-dokumenti għandha tkun stabbli u aġġustabbli u għandha tkun impoġġija b'mod li tnaqqas il-bżonn ta' ċaqliq skomdu tar-ras u ta' l-ghajnejn.

Għandu jkun hemm spazju adegwat għall-haddiema sabiex isibu pożizzjoni komda.

(e) Siġġu tax-xogħol

Is-siġġu tax-xogħol għandu jkun stabbli u jhalli l-haddiem libertà tal-moviment faċli u pożizzjoni komda.

Is-siġġu għandu jkun aġġustabbli mill-gholi.

▼B

Id-dahar tas-siġġu għandu jkun aġġustabbli kemm għall-ġholi kif ukoll għaċ-ċaqliq 'il fuq u 'l isfel.

Għal min jixtieq għandu jkun hemm post disponibbli fejn wiehed iserrah saqajh.

2. AMBIJENT

(a) **Htiġijiet ta' spazju**

Il-*workstation* għandu jkun dimensjonat u ddisinjat b'mod li jhalli spazju biżżejjed lill-utent sabiex jibdel il-pożizzjoni u jvarja l-movimenti.

(b) **Dawl**

Id-dawl tal-kamra u/jew id-dawl tal-lampi għandu jiżgura kondizzjonijiet ta' dawl sodisfaċenti u kuntrast xieraq bejn l-iskrin u l-isfond ambjentali, skond it-tip ta' xogħol u l-bżonnijiet viżivi ta' l-utent.

Dija u riflessjonijiet fuq l-iskrin jew apparat iehor li jistgħu jiddisturbaw m'għandhomx jithallew billi wiehed jikkoordina l-post tax-xogħol u l-arrangament tal-*workstation* ma' l-ippożizzjonar u l-karatteristiċi tekniċi tas-sorsi tad-dawl artifiċjali.

(c) **Riflessjonijiet u dija**

Il-*workstations* għandhom ikunu ddisinjati b'mod li s-sorsi tad-dawl, bħal twieqi jew fethiet oħra, hitan trasparenti jew li jghaddi d-dawl minnhom, u tagħmir imwahhal jew hitan ikkuluriti jghajtu ma jikkawżawx dija diretta u, kemm jista' jkun, lanqas riflessjonijiet fuq l-iskrin.

It-twieqi għandhom ikunu mghammra b'sistema tajba ta' għatu aġġustabbli sabiex innaqqas id-dawl tal-gurnata minn fuq il-*workstation*.

(d) **Storbju**

Storbju li jroġ mill-apparat tal-*workstation(s)* għandu jitqies meta *workstation* ikun qiegħed jiġi mghammar, partikolarment sabiex ma jtel-lifx l-attenzjoni jew jiddisturba d-diskors.

(e) **Shana**

Tagħmir li jagħmel parti mill-*workstation(s)* m'għandux jipproduċi shana eċċessiva li tista' tikkawża skomfort lill-haddiema.

(f) **Radjazzjoni**

Ir-radjazzjoni kollha bl-eċċezzjoni tal-parti viżiva ta' l-ispettru elettroman-jetiku għandha titnaqqas għal livelli neglijabbli mill-perspettiva tal-protezzjoni tas-saħħa u s-sigurtà tal-haddiema.

(g) **Umdità**

Għandu jiġi stabbilit u miżmum livell adegwat ta' umdià.

3. INTERFACE BEJN L-OPERATUR U L-KOMPJUTER

Fit-tfassil, l-għażla, il-kuntrattar u l-modifika tas-*software*, u fit-tfassil tax-xogħol li juża tagħmir tad-*display screen*, min ihaddem għandu jikkunsidra l-prinċipji li ġejjin:

(a) is-*software* għandu jkun adattat għal dak ix-xogħol;

(b) is-*software* għandu jkun faċli biex tużah u, fejn hu xieraq, adattabbli għal-livell ta' għarfien u esperjenza tal-haddiem; l-ebda faċilità ta' kontroll kwantitattiv jew kwalitattiv ma tista' tintuza minghajr l-għarfien tal-haddiema;

(c) is-sistemi għandhom jipprovdu *feedback* lill-haddiema dwar il-prestazzjoni tagħhom;

(d) is-sistemi għandhom juru informazzjoni f'format u b'pass li huma adattati għall-haddiem;

(e) il-prinċipji ta' ergonomija tas-*software* għandhom japplikaw, partikolarment għall-ipproċessar ta' *data* umana.